

Αρ. Εγγράφου - 2350-05-LT-002

Αν. Διευθύντρια Τμήματος Περιβάλλοντος
Φ/δι κα Εβελίνα Θεμιστοκλέους
Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία
Τηλ. 22408924
ethemistokleous@environment.moa.gov.cy

19 Ιουλίου 2024

Θέμα: Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων για ΜΕΕΠ που αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 2.601MW, στην Κοινότητα Πάνω Δευτεράς, της επαρχίας Λευκωσίας (Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΕΥ/00062/2024)

Αγαπητή κυρία Θεμιστοκλέους,

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα και αναφορικά με την επιστολή σας ημερομηνίας 17/07/2024 η οποία επισυνάπτεται στο **Παράρτημα Α** για εύκολη αναφορά, σας παραθέτουμε τα πιο κάτω συμπληρωματικά στοιχεία και διευκρινίσεις.

- i. Έχουμε ανατρέξει στο κεφάλαιο του οδηγού στο οποίο αναφέρεστε (βλέπε **Εικόνα 1**) και εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι Κεφάλαιο 10 της ΜΕΕΠ είναι επαρκής. Παρόλα αυτά επιθυμούμε να προσθέσουμε τα πιο κάτω.

10. Περιβαλλοντική διαχείριση και παρακολούθηση

Το πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης και διαχείρισης θα πρέπει να έχει τους ακόλουθους στόχους:

- την παρακολούθηση σημαντικών περιβαλλοντικών παραμέτρων που αναμένεται να επηρεαστούν από την υλοποίηση του έργου βάσει των ενοτήτων 7, 8 και 9·
- την καταγραφή και διατήρηση στοιχείων που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την περιβαλλοντική κείμενη νομοθεσία και να επιτρέπουν τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας των μέτρων πρόληψης που περιγράφονται στην ενότητα 10·
- την πληροφόρηση των αρμόδιων υπηρεσιών και του κοινού (εφόσον απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία).

Όπου είναι σχετικό, να παρέχονται λεπτομερές και συγκεκριμένο πρόγραμμα παρακολούθησης και διαχείρισης, καθώς και εισηγήσεις για την ανάλυση της κατάστασης μετά τη συμπλήρωση του έργου και για την εξέταση των μακροπρόθεσμων περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιδράσεων από τις επιπτώσεις που θα εντοπιστούν.

Εικόνα 1: Κεφάλαιο 10 - Οδηγός για Γενικά Περιεχόμενα ΜΕΕΠ

Πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης κατά το Στάδιο Κατασκευής του ΠΕ

Επιθεώρηση Περιοχής Μελέτης

Ο Υπεύθυνος Μηχανικός Εργοταξίου θα πρέπει να προβεί σε επιτόπιες επισκέψεις πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών και να επιθεωρήσει το τεμάχιο εντός του οποίου θα πραγματοποιηθούν οι εργασίες. Οι επιθεωρήσεις θα χρησιμεύσουν:

- Στον προσδιορισμό τεχνικών ή περιβαλλοντικών προβλημάτων που πιθανόν να αντιμετωπιστούν κατά το κατασκευαστικό στάδιο,
- Στον προσδιορισμό των εργασιών που θα χρειαστεί να πραγματοποιηθούν για την εγκατάσταση και αποξήλωση του εργοταξίου,
- Εξακρίβωση περιοχών που θα χρησιμοποιηθούν για την προσωρινή αποθήκευση των προϊόντων εκσκαφής (μπάζα), των στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων,
- Επιλογή κατάλληλων χώρων για την εγκατάσταση των προσωρινών εγκαταστάσεων του Εργολάβου (γραφειακές εγκαταστάσεις του προσωπικού κλπ),
- Προγραμματισμό των κατασκευαστικών φάσεων που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα κατασκευής.

Αναγνωριστική Επίσκεψη στην Περιοχή από Εργολάβο

Ο Εργολάβος θα πρέπει να επισκεφτεί τα τεμάχια όπου θα πραγματοποιηθούν οι κατασκευαστικές εργασίες και να καταρτίσει σχέδιο εργασιών/φάσεων συμπεριλαμβανομένου Σχεδιαγράμματος Χωροδιάταξης των κύριων και βοηθητικών υποδομών του Εργοταξίου πριν την έναρξη των εργασιών.

Το σχέδιο που θα ετοιμάσει ο Εργολάβος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει τις πιο κάτω πτυχές, όπου αυτές εφαρμόζονται:

- Υπόδειξη προτεινόμενων περιοχών όπου θα πραγματοποιούνται διάφορες εργασίες κατά στάδια,
- Περιοχές όπου θα απαγορεύεται η πρόσβαση,
- Χώρος εγκατάστασης των γραφειακών εγκαταστάσεων του Εργολάβου,
- Χώροι εγκατάστασης άλλων υποστατικών εάν εφαρμόζεται,
- Χώροι προσωρινής αποθήκευσης υλικών κατασκευής,
- Χώροι τοποθέτησης δεξαμενών νερού,
- Χώροι τοποθέτησης μηχανημάτων, εργαλείων κλπ,
- Χώρος επισκευής μηχανημάτων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης,
- Χώροι προσωρινής συντήρησης οχημάτων και μηχανημάτων,
- Χώροι συγκέντρωσης αποβλήτων,
- Σημεία όπου θα τοποθετηθούν περιφράξεις ασφαλείας και πύλες εισόδου – εξόδου

Οι χώροι όπου θα πραγματοποιηθούν οι κατασκευαστικές εργασίες θα πρέπει να καλύπτουν την ελάχιστη δυνατή έκταση έτσι ώστε το «αποτύπωμα» του εργοταξίου να διατηρηθεί μικρό και να περιοριστούν με αυτό τον τρόπο οι επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στα πλαίσια αυτά ο Εργολάβος

δεν πρέπει να χρησιμοποιεί τις εκτάσεις που συνορεύουν ή συνδέονται με το εργοτάξιο για κανένα άλλο σκοπό παρά μόνο για την ορθή εκτέλεση των έργων.

Οι περιοχές στις οποίες δεν επιτρέπεται η διενέργεια οποιονδήποτε κατασκευαστικών δραστηριοτήτων αποτελούν εκτάσεις οι οποίες βρίσκονται εκτός των ορίων του εργοταξίου.

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Ενημέρωση

Ο Εργολάβος να διασφαλίσει την πλήρη ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και τη βελτίωση της περιβαλλοντικής συνείδησης.

Με βάση τα πιο πάνω, να πραγματοποιηθούν υποχρεωτικά εκπαιδευτικά σεμινάρια για την περιβαλλοντική ενημέρωση του προσωπικού του εργοταξίου πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών. Όπου κριθεί αναγκαίο ότι επιβάλλεται η πραγματοποίηση επιπρόσθετου σεμιναρίου, να διοργανωθεί και να γίνει έτσι ώστε να υπάρχει συνεχής διασφάλιση της εφαρμογής όλων των όρων της περιβαλλοντικής γνωμάτευσης.

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση να έχει στόχο την ενίσχυση της περιβαλλοντικής συνείδησης των εργαζομένων και να κάνει αναφορά κατ'ελάχιστον στα πιο κάτω:

- Βασική γνώση και κατανόηση των κυριότερων περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών του χώρου εργασίας και των περιοχών γύρω από αυτόν,
- Κατανόηση της σημασίας και τους λόγους για τους οποίους το περιβάλλον πρέπει να προστατευθεί,
- Τρόποι για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και συγκεκριμένα όσον αφορά τη διάθεση των αποβλήτων,
- Πρόληψη και χειρισμό πιθανής πυρκαγιάς,
- Κίνδυνοι για την υγεία των εργαζομένων που σχετίζονται με το εργοτάξιο

Μέσω της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης - ευαισθητοποίησης να δοθεί έμφαση κατ' ελάχιστον στα πιο κάτω:

- Πρόληψη της ρύπανσης,
- Ελαχιστοποίηση των αποβλήτων,
- Ελαχιστοποίηση θορύβων, δονήσεων και άλλων οχλήσεων,
- Ορθολογική διαχείριση πρώτων υλών,
- Αρμονική ένταξη των εργοταξιακών χώρων στο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον,
- Πυρασφάλεια,
- Ορθολογιστική διαχείριση των αποβλήτων,
- Ορθολογιστική διαχείριση της σκόνης,
- Ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την υγεία των εργαζομένων.

Μηχανουργείο και Χώροι Αποθήκευσης Επικίνδυνων Ουσιών

Η διόρθωση μηχανικών ή άλλων βλαβών σε οχήματα και μηχανήματα εντός του χώρου του εργοταξίου θα απαγορεύεται. Μόνο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης θα επιτρέπεται η επισκευή οχημάτων και μηχανημάτων εντός του εργοταξίου σε στεγανοποιημένο χώρο που θα κατασκευαστεί ειδικά για το σκοπό αυτό. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα διαρροών λιπαντικών και καυσίμων (χρήση δοχείων συλλογής ελαίων και καυσίμων).

Σε περίπτωση ατυχήματος/διαρροής είναι υποχρεωτικός ο άμεσος καθαρισμός του εδάφους. Για το σκοπό αυτό ο κάθε Εργολάβος υποχρεούται να διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό στο χώρο του εργοταξίου του στις προσωρινές εγκαταστάσεις αποθήκευσης εργαλείων κλπ. Θα πρέπει να τηρείται αρχείο σε περίπτωση ατυχήματος το οποίο θα μπορεί να επιθεωρείται ανά πάσα στιγμή.

Καθαρισμός Βλάστησης

Στα πλαίσια υλοποίησης του υποέργου και της εγκατάστασης του εργοταξίου, ο Εργολάβος να απομακρύνει τη φυσική βλάστηση από τα σημεία όπου θα πραγματοποιηθούν κατασκευαστικές εργασίες. Για την απομάκρυνση της βλάστησης να ληφθούν υπόψη τα πιο κάτω:

- Η απομάκρυνση της βλάστησης να γίνεται μόνο με μηχανικά ή χειρωνακτικά μέσα. Η χρήση χημικών απαγορεύεται.
- Το άναμμα φωτιάς για την απομάκρυνση της βλάστησης απαγορεύεται.

Διαχείριση Χλωρίδας και Πανίδας

Υπεύθυνος Περιβαλλοντικών θεμάτων του Εργολάβου σε συνεννόηση με ειδικό σε θέματα χλωρίδας και πανίδας να αναλάβει την εκπόνηση των πιο κάτω:

- Καταγραφή της χλωρίδας και πανίδας στο χώρο του εργοταξίου με επιτόπιες επισκέψεις από ειδικό Βιολόγο πριν την έναρξη των έργων,
- Σηματοδότηση βλάστησης η οποία πρέπει να μείνει ανεπηρέαστη από τις κατασκευαστικές δραστηριότητες,
- Ετοιμασία Χάρτη που θα υποδεικνύει τις περιοχές χλωρίδας και πανίδας που θα πρέπει να μείνει ανεπηρέαστη,
- Κοινοποίηση της Έκθεσης και του Χάρτη προς τον Μηχανικό του Εργοταξίου,
- Κοινοποίηση του Χάρτη προς τους εργαζομένους και ενημέρωση.

Ειδικές δράσεις που θα πρέπει να υιοθετηθούν για τη διαχείριση της χλωρίδας είναι:

- Χρήση όπου είναι δυνατό των υφιστάμενων δρόμων και προσβάσεων,
- Καθαρισμός χλωρίδας να πραγματοποιείται όπου κρίνεται από τον Εργολάβο και τον Μηχανικό του Εργοταξίου για την ολοκλήρωση των εργασιών διαμόρφωσης του χώρου.

Ειδικές δράσεις που θα πρέπει να υιοθετηθούν για τη διαχείριση της πανίδας της περιοχής είναι:

- Πριν την έναρξη των εργασιών να αναγνωριστούν εντός του εργοταξίου οι φωλιές πτηνών εάν υπάρχουν και να διευθετηθεί η μεταφορά τους σε κατάλληλους οικότοπους στην ευρύτερη περιοχή.
- Να γίνει σύσταση στους εργαζόμενους όπως ενημερώνουν άμεσα τον Μηχανικό Εργοταξίου για την παρουσία οποιονδήποτε θηλαστικών, ερπετών ή πτηνών παρατηρηθούν από αυτούς εντός του χώρου του εργοταξίου.
- Οι χώροι εργασίας να περιφράζονται προσωρινά για την αποφυγή εισόδου πανίδας.
- Κατά τις βραδινές ώρες να αποφεύγεται ή να περιορίζεται η χρήση βαρέων μηχανημάτων και φωτισμού.
- Να περιοριστούν, όσο είναι δυνατόν, οι θορυβώδεις κατασκευαστικές εργασίες κατά τη διάρκεια φωλεοποίησης των πτηνών.
- Αναμένεται ότι η προστασία της άγριας πανίδας θα επιτευχθεί και στα πλαίσια των άλλων εργασιών προστασίας του περιβάλλοντος όπως η συχνή παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου και η διαχείριση των μπαζών.

Έλεγχος Σκόνης

Η παρουσία σκόνης στα εργοτάξια αποτελεί ένα ευαίσθητο θέμα αφού οι επιπτώσεις από την παρουσία της έχουν να κάνουν τόσο με τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, την αισθητική του τοπίου αλλά και την ποιότητα του περιβάλλοντος. Ο έλεγχος της σκόνης σε ένα εργοτάξιο αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα διαχείρισης.

Ως πηγές παραγωγής σκόνης εντός του εργοταξίου μπορούν να θεωρηθούν:

- Η δημιουργία σκόνης από τη διακίνηση των οχημάτων εντός των χωματόδρομων και του εργοταξίου
- Η δράση του αέρα σε γυμνές επιφάνειες εδάφους και στα αποθηκευμένα μπάζα και άλλα υλικά κατασκευών
- Διάφορες κατασκευαστικές δραστηριότητες εντός του εργοταξίου

Στα πλαίσια των κατασκευαστικών εργασιών ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος να εφαρμόσει τα πιο κάτω:

- Οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται καθημερινά από βαρέα οχήματα μεταφοράς υλικών να διαμορφωθούν κατάλληλα (επίστρωση με κατάλληλα υλικά) για να μειωθούν τα επίπεδα σκόνης που θα δημιουργούνται από τη διακίνηση οχημάτων.
- Κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου και όταν εντοπιστούν αυξημένα επίπεδα σκόνης στην περιοχή γύρω από το εργοτάξιο να καταβρέχονται οι χωμάτινες οδικές προσβάσεις. Για το σκοπό αυτό να υπάρχει διαθέσιμο βυτιοφόρο νερού στο χώρο του εργοταξίου.

- Για την ασφάλεια των εργατών από την απελευθέρωση σκόνης ή πιθανή απελευθέρωση αερίων, να γίνεται χρήση ατομικών ειδών προστασίας που να είναι κατασκευασμένα σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές (π.χ. ειδικών μασκών προστασίας αναπνοής με φίλτρα, η χρήση προστατευτικών γαντιών και στολής καθώς και η χρήση ειδικών γυαλιών προστασίας).
- Σε περίπτωση που τα επίπεδα σκόνης ξεπεράσουν τα επιτρεπτά όρια, οι εργασίες να διακόπτονται προσωρινά μέχρι να επανέλθουν σε ασφαλή σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία επίπεδα εργασιακού χώρου.
- Να υπάρχει πρόνοια στους Όρους Εντολής προς τον Εργολάβο/Κατασκευαστή για πλήρη εφαρμογή Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας το οποίο να εφαρμοστεί καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών.
- Να εφαρμοστεί εκπαίδευση προσωπικού σχετικά με μεθόδους μείωσης της παραγωγής σκόνης στις διάφορες εργασίες.
- Η απομάκρυνση της βλάστησης να γίνεται σε χρονική περίοδο κοντινή με την έναρξη μιας εργασίας στη συγκεκριμένη περιοχή. Μετά την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών οι περιοχές με γυμνό έδαφος να αποκατασταθούν είτε με επαναφύτευση τους είτε με σταθεροποίηση του γυμνού εδάφους.
- Τα υλικά κατασκευής να είναι καλυμμένα κατά τη μεταφορά τους.
- Κατά τις περιόδους με ισχυρό άνεμο να μην πραγματοποιούνται εργασίες οι οποίες παράγουν σκόνη (χωματουργικές εργασίες, μεταφορά και απόθεση μπάζων ή άλλων υλικών).
- Διασφάλιση της εφαρμογής τακτικού ελέγχου για ανεξέλεγκτες πηγές σκόνης εντός του εργοταξίου.
- Οι εκσκαφές να περιορισθούν στις απολύτως απαραίτητες για την κατασκευή του έργου. Τα πλεονάζοντα προϊόντα εκσκαφής/ μπάζα να απομακρυνθούν άμεσα, μετά το πέρας των εργασιών, σε εγκεκριμένο χώρο εναπόθεσης μπαζών/απορριμμάτων.
- Τα οχήματα μεταφοράς υλικών και αποβλήτων θα πρέπει να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κατά τη διακίνηση τους εντός του τοπικού οδικού δικτύου προς και από τον χώρο του Έργου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι μείωση της ταχύτητας κατά 20 km/h μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της εκπομπής σκόνης κατά 22%.
-

Σε περίπτωση που παρατηρηθούν φαινόμενα έκλυσης σκόνης να εφαρμοστούν τα πιο κάτω μέτρα:

- Περιορισμός της ταχύτητας διακίνησης των διαφόρων οχημάτων
- Σταθεροποίηση του εδάφους που έχει διαταραχθεί αμέσως μετά το πέρας των εργασιών (τοποθέτηση βλάστησης, κάλυψη με κατάλληλο υλικό)
- Η χρονική κατανομή των εργασιών που παράγουν σκόνη να χωριστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρατηρηθούν ψηλά επίπεδα σκόνης

Πυροασφάλεια

Να ληφθεί μέριμνα εκ μέρους του Εργολάβου για αντιπυρική προστασία κατά το στάδιο κατασκευής για την αντιμετώπιση τυχόν εκδηλώσεων πυρκαγιάς από τη λειτουργία των μηχανημάτων ή οποιουδήποτε άλλου ανθρώπινου παράγοντα.

Ο Εργολάβος να μεριμνήσει ώστε σε επιλεγμένα σημεία στο εργοτάξιο καθώς και σε όλα τα οχήματα και μηχανήματα να υπάρχει ο απαραίτητος εξοπλισμός για την κατάσβεση πυρκαγιάς σε περίπτωση που αυτή εκδηλωθεί. Ο Εργολάβος να ετοιμάσει σχεδιάγραμμα όπου θα υποδείξει τα πυροσβεστικά σημεία εντός της περιοχής του εργοταξίου και να τον υποβάλει στον Επιβλέποντα Μηχανικό για έγκριση πριν την έναρξη των εργασιών. Το εγκεκριμένο σχεδιάγραμμα να κοινοποιείται από τον Υπεύθυνο Μηχανικό Εργοταξίου σε όλους τους εργαζόμενους.

Για την αποφυγή της έκρηξης τυχαίων πυρκαγιών να εφαρμοστεί ένα σχέδιο επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης των εργαζομένων σχετικά με τους διάφορους κινδύνους πρόκλησης πυρκαγιών.

Σε περίπτωση πυρκαγιάς να ετοιμαστεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αντιμετώπισης και καταπολέμησης της πυρκαγιάς, για το οποίο να είναι ενήμερο όλο το προσωπικό το οποίο θα εργάζεται στο εργοτάξιο.

Ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος για την τήρηση των πιο κάτω:

- Λήψη δραστικών μέτρων ώστε να μειωθούν οι πιθανότητες έκρηξης πυρκαγιάς από τις κατασκευαστικές δραστηριότητες εντός του εργοταξίου,
- Εγκατάσταση πυροσβεστήρων και άλλων υλικών κατάσβεσης να βρίσκονται σε εμφανή σημεία με εύκολη πρόσβαση από το προσωπικό,
- Εκπαίδευση εργατών για τη χρήση πυροσβεστήρων και άλλου εξοπλισμού για την κατάσβεση πυρκαγιάς,
- Απαγόρευση ανάμματος φωτιάς εντός του εργοταξίου για κανένα λόγο,
- Αναφορά από οποιονδήποτε εργαζόμενο για όλες τις πυρκαγιές που θα παρατηρηθούν εντός του εργοταξίου,
- Απαγόρευση καπνίσματος σε περιοχές όπου κρίνονται υψηλού κινδύνου για έκρηξη πυρκαγιάς,
- Απαγορεύεται κάθε μορφής καύση υλικών (λάστιχα, λάδια, κλπ) στην περιοχή του Έργου.

Υγιεινή

Ο Εργολάβος να μεριμνήσει για την υγιεινή των εργατών εγκαθιστώντας στο εργοτάξιο χημικές τουαλέτες. Ο Εργολάβος να ετοιμάσει Σχεδιάγραμμα όπου θα υποδείξει τα σημεία με τις εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών των εργαζομένων και να τον υποβάλει στον Επιβλέποντα Μηχανικό για έγκριση πριν την έναρξη των εργασιών. Το εγκεκριμένο

Σχεδιάγραμμα να κοινοποιείται από τον Υπεύθυνο Μηχανικό Εργοταξίου σε όλους τους εργαζόμενους.

Αστικά Απορρίμματα

Ο Εργολάβος να μεριμνήσει ώστε να υπάρχουν αρκετοί κάλαθοι απόρριψης στις περιοχές όπου θα πραγματοποιούνται οι κατασκευαστικές εργασίες ώστε να αποφευχθεί το φαινόμενο ανεξέλεγκτης απόρριψης τους στο χώρο. Να τοποθετηθούν σε διάφορα σημεία κεντρικοί κάλαθοι για την απόρριψη των παραγομένων αστικών απορριμμάτων. Ο Εργολάβος να ετοιμάσει Σχεδιάγραμμα όπου θα υποδείξει τα σημεία με τους κεντρικούς καλάθους και να τον υποβάλει στον Επιβλέποντα Μηχανικό για έγκριση πριν την έναρξη των εργασιών. Το εγκεκριμένο Σχεδιάγραμμα να κοινοποιείται σε όλους τους εργαζόμενους.

Τα αστικού τύπου απορρίμματα να συλλέγονται από αδειοδοτημένους φορείς και να διατίθενται σε εγκεκριμένους χώρους για απόθεση. Ο Εργολάβος να επιβλέπει την καθαριότητα του χώρου εργασίας.

Αέρια Ρύπανση και Θόρυβος

Ο Εργολάβος να διατηρήσει τις εκπομπές αέριων ρύπων και θορύβου στα χαμηλότερα δυνατά επίπεδα και η κατανομή των εργασιών οι οποίες αναμένεται να παράγουν υψηλά επίπεδα αέριων ρύπων και θορύβου να πρέπει να περιορίζονται σε ώρες που δεν επηρεάζονται οι κοινότητες της περιοχής. Σε κάθε περίπτωση, το πρόγραμμα εργασίας, το ωράριο και ο τρόπος εργασιών καθώς και οτιδήποτε σχετίζεται με την εκτέλεση του Έργου θα πρέπει να έχει συνεχώς την έγκριση του Επιβλέποντα Μηχανικού. Περαιτέρω, οι εργαζόμενοι να τύχουν ενημέρωσης και εκπαίδευσης για την ορθή λειτουργία των μηχανημάτων και οχημάτων για την όσο το δυνατό μικρότερη παραγωγή αέριων ρύπων και θορύβου.

Όσον αφορά το θόρυβο και τους αέριους ρύπους, ο Εργολάβος να διασφαλίσει την εφαρμογή στο μέτρο του δυνατού των πιο κάτω:

- Επιλογή μηχανημάτων και εργαλείων που έχουν κατασκευαστεί με τρόπο, ώστε να προκαλούν θορύβους κάτω απ' τα επιτρεπόμενα όρια ή που έχουν την κατάλληλη επένδυση για την απορρόφηση των θορύβων.
- Η στάθμη ακουστικής ισχύος των μηχανημάτων να μην υπερβαίνει την επιτρεπόμενη στάθμη που ορίζεται σύμφωνα με τη Νομοθεσία.
- Μόνωση, με κατάλληλα ηχομονωτικά μέσα, των θορυβωδών μηχανημάτων ή εργασιών απ' τους υπόλοιπους χώρους, όπου απασχολούνται εργαζόμενοι.
- Εφαρμογή μέσων και μεθόδων που επιτρέπουν τον τηλεχειρισμό των θορυβωδών μηχανημάτων από χώρους ή θαλάμους ηχητικά μονωμένους.
- Έλεγχο και συντήρηση όλου του μηχανολογικού εξοπλισμού και διασφάλιση της σωστής λειτουργίας του, έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία θορύβου και παραγωγής αέριων ρύπων από ελαττωματικά μηχανήματα ή μη φυσιολογική τους χρήση

- Αποφυγή στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό της διέλευσης βαρέων οχημάτων διαμέσου οικιστικών, τουριστικών και εμπορικών περιοχών
- Καθορισμός μέγιστων επιπέδων θορύβου που θα πρέπει να εκπέμπονται τόσο κατά τη διάρκεια της ημέρας όσο και κατά τη διάρκεια της νύχτας
- Όπου είναι δυνατό να γίνει χρήση ακουστικών παραπετασμάτων γύρω από τα μηχανήματα σταθερής βάσης για τη μείωση των επιπέδων θορύβου
- Όπου είναι δυνατό, να γίνεται ταυτόχρονη διενέργεια εργασιών που παράγουν σημαντικά επίπεδα θορύβου, έτσι ώστε να μειώνεται η περίοδος διενέργειας θορυβωδών εργασιών
- Χρήση, όπου είναι δυνατό ηλεκτρικού εξοπλισμού όπως αναμικτήρων για παρασκευή σκυροδέματος κ.τ.λ. οι οποίοι είναι πιο οικονομικοί, παράγουν σημαντικά λιγότερο θόρυβο και έχουν χαμηλότερες εκπομπές αέριων ρύπων
- Περιοδική παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου (τουλάχιστον δύο φορές ανά μήνα), μέσω μετρήσεων, σε αντιπροσωπευτικές και ευαίσθητες περιοχές στην ευρύτερη περιοχή μελέτης για να διαπιστωθεί η τήρηση των ορίων θορύβου όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία. Να χρησιμοποιούνται όργανα τα οποία να φέρουν ενσωματωμένο κύκλωμα στάθμισης A, να διαθέτουν βραδεία απόκριση και να δίνουν τα αποτελέσματα απευθείας σε ντεσιπέλ (decibel – dBA)
- Εφαρμογή προγράμματος ενημέρωσης των κατοίκων και χρηστών της περιοχής για τα έργα που προγραμματίζονται στην περιοχή και τη χρονική τους περίοδο, καθώς και εισηγήσεις για το πώς μπορούν να προστατευτούν από την ηχορύπανση
- Οργάνωση γραφείου διαχείρισης παραπόνων του κοινού και επίλυσης προβλημάτων όπου το κοινό θα μπορεί να εκφράζει τα παράπονα του όσο αφορά περιβαλλοντικά θέματα
- Για την προστασία του προσωπικού, να δημιουργείται γύρω από τη διεργασία η οποία παράγει επίπεδα θορύβου πάνω από το όριο, μία ζώνη περιορισμού διακίνησης στην οποία να απαγορεύεται η είσοδος σε όσους δεν σχετίζονται με τη συγκεκριμένη διεργασία. Όσοι θα βρίσκονται εντός της ζώνης αυτής θα πρέπει να φέρουν προστατευτικό εξοπλισμό κατά του θορύβου

Διαχείριση Αποβλήτων Εργοταξίου

Ο Εργολάβος να αναπτύξει γενικό σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων πριν την έναρξη των εργασιών το οποίο να καλύπτει τις ακόλουθες πτυχές:

- Σχέδιο για περιορισμό της παραγωγής αποβλήτων
- Σχέδιο συγκομιδής των αποβλήτων
- Σχέδιο μεταφοράς των αποβλήτων
- Σχέδιο διάθεσης αποβλήτων
-

Το σχέδιο διαχείρισης να δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ορθολογική διαχείριση των πρώτων υλών και φυσικών πόρων με άμεσο στόχο τον περιορισμό της παραγωγής αποβλήτων.

Τα απόβλητα τα οποία δεν θεωρούνται επικίνδυνα να συλλέγονται και να διαχειρίζονται με τον κατάλληλο τρόπο αυθημερόν. Τα μπάζα που θα προκύπτουν από τις κατασκευαστικές εργασίες όπως άχρηστα ξύλα, περίσσεια σκυροδέματος, υλικά συσκευασίας, άχρηστα μεταλλικά υλικά καθώς και περίσσεια αδρανών υλικών να συλλέγονται άμεσα, να απομακρύνονται από τη περιοχή μελέτης και να διατίθενται σε ενδεδειγμένο αδειοδοτημένο χώρο απόθεσης για περαιτέρω επεξεργασία.

Η πλήση των οχημάτων μεταφοράς και άντλησης σκυροδέματος να γίνεται στο χώρο παραγωγής του και όχι στο χώρο του εργοταξίου.

Η αποκομιδή των μπαζών να γίνεται σε ειδικούς κάδους οι οποίοι θα είναι καλυμμένοι με κατάλληλο κάλυμμα. Οι κάδοι και ο χώρος τοποθέτησης τους θα εγκρίνονται από τον Επιβλέποντα Μηχανικό. Ο χρόνος παραμονής των κάδων μέσα ή γύρω από το χώρο του εργοταξίου να καθορίζεται από τον Επιβλέποντα Μηχανικό και να είναι όσο το δυνατό μικρότερος.

Ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος για τη διαμόρφωση των χώρων αποθήκευσης ώστε να αποτρέπεται η διασπορά των αποβλήτων (δράση ανέμου) και η διαρροή τους προς τα κατόντη σε περιπτώσεις διαβροχής τους.

Τα χώματα τα οποία θα παράγονται από τις χωματουργικές εργασίες θα αποθηκεύονται σε χώρους που θα αποφασισθούν σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Μηχανικό πριν την έναρξη των εργασιών και αφού τύχουν επεξεργασίας θα επαναχρησιμοποιούνται σε άλλα σημεία του έργου (π.χ υπόστρωμα δρόμου). Σε περιπτώσεις περίσσειας χωμάτων από τις πιο πάνω δραστηριότητες, ο Εργολάβος να εξετάσει την πιθανότητα διάθεσης τους σε άλλα υπό κατασκευή τεχνικά έργα, καθώς και τον εντοπισμό μονάδων ΑΕΚΚ, σε γειτνιάζουσες προς το ΠΕ περιοχές και διερεύνηση χρήσης τους για απόρριψη των μπαζών.

Σε κάθε περίπτωση, ο Εργολάβος να εναποθέσει τα μπάζα/προϊόντα εκσκαφής με ασφαλή τρόπο, σύμφωνα με τις οδηγίες και κανονισμούς των σχετικών Νόμων περί απόρριψης των υλικών οικοδομών και άλλων υλικών.

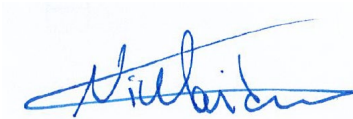
Το σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων που θα πρέπει να υποβληθεί από τον Εργολάβο στον Επιβλέποντα Μηχανικό για έγκριση θα πρέπει να περιγράφονται ο τρόπος διαχείρισης της κάθε κατηγορίας αποβλήτων και οι ποσότητες της κάθε κατηγορίας αποβλήτων. Σε κάθε περίπτωση, ο Εργολάβος οφείλει να προσκομίζει προς τον Επιβλέποντα Μηχανικό αποδεικτικά στοιχεία παράδοσης ποσοτήτων αποβλήτων σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση.

- ii. Η αφαίρεση των άγριων χόρτων κατά το στάδιο λειτουργίας θα γίνεται με μηχανικά μέσα ή χειρωνακτικούς τρόπους. Η μέθοδος διαχείρισης των άγριων χόρτων αναφέρεται στην επιστολή μας με αριθμό 2350-05-LT-001.
- iii. Η σειρά των εργασιών που θα ακολουθηθούν στο στάδιο αποξήλωσης του ΠΕ είναι αποκλειστικά επιλογή του Εργολάβου. Οι κύριες εργασίες που θα πραγματοποιηθούν είναι οι ακόλουθες:

1. Έκδοση όλων των απαραίτητων αδειών για αποξήλωση και κατεδάφιση του φ/β πάρκου,
2. Αφαίρεση Φ/Β πλαισίων από τις βάσεις στήριξης,
3. Αφαίρεση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου της καλωδίωσης, φωτισμού, αντικεραυνικής προστασίας, κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης, εξοπλισμού ΑΗΚ κτλ,
4. Αφαίρεση βάσεων στήριξης,
5. Κατεδάφιση υποσταθμού και βάσεων από σκυρόδεμα,
6. Αφαίρεση περίφραξης (προαιρετικό),
7. Διαχείριση αποβλήτων σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.
- 8.

Ως γενικό σχόλιο στην τελευταία σας παράγραφο επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι η Επιτροπή Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον όπως και το Τμήμα Περιβάλλοντος δεν αξιολογεί την ΜΕΕΠ αλλά το έργο. Η ΜΕΕΠ αποτελεί υποβοηθητικό εργαλείο για την αξιολόγηση του έργου.

Με εκτίμηση,

Νικόλας Νικολαΐδης
Διευθυντής

Κοινοποίηση: Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.252
Αρ. Τηλ.: 22408927
E-mail: ethemistokleous@environment.moa.gov.cy

ΜΕ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

17 Ιουλίου 2024

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
(centraltp@tph.moi.gov.cy)

Θέμα: Υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων για ΜΕΕΠ που αφορά την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 2.601 MW, στην Κοινότητα Πάνω Δευτεράς, της επαρχίας Λευκωσίας (Αρ. Πολεοδομικής Αίτησης: ΛΕΥ/00062/2024)

Αναφέρομαι στην επιστολή των μελετητών του πιο πάνω έργου με ημερ. 03/07/2024 και αρ. 2350-05-LT-001, ως απάντηση στην ταυτάριθμη επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος για το πιο πάνω θέμα με ημερομηνία 13/06/2024 και έχω οδηγίες να σας ενημερώσω για τα εξής:

- i. Όσον αφορά το σημείο **κ.** της επιστολής των μελετητών, για το προτεινόμενο Πρόγραμμα Παρακολούθησης (Κεφ. 10), τονίζεται πως είναι σημαντικό σε αυτό να περιλαμβάνονται οι παράμετροι, τα στοιχεία και οι δείκτες του περιβάλλοντος που θα παρακολουθούνται, αλλά και οι μέθοδοι, ο τόπος, ο χρόνος και η συχνότητα παρακολούθησης/καταγραφής. Επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνονται και τα μέτρα διασφάλισης της ποιότητας και αξιοπιστίας των προτεινόμενων μετρήσεων/καταγραφών.
Παρακαλώ όπως ανατρέξετε στον «Οδηγό για Γενικά Περιεχόμενα ΜΕΕΠ» που δημοσιεύτηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος και βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα του, έτσι ώστε να γίνουν οι σχετικές τροποποιήσεις στο Κεφάλαιο 10 της ΜΕΕΠ, που να καλύπτουν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη μελέτη.
- ii. Σχετικά με το σημείο **κίν.** πρέπει να γίνει αναλυτική περιγραφή της μεθόδου αφαίρεσης ή/και απομάκρυνσης των άγριων χόρτων, τα οποία θα φυτρώνουν στον χώρο του Προτεινόμενου έργου (ΠΕ) κατά τη φάση της λειτουργίας του.
- iii. Αναφορικά με το σημείο **κν.** της επιστολής, διευκρινίζεται ότι δεν απαιτείται αναλυτικό πρόγραμμα εργασιών, όμως είναι απαραίτητο να δοθεί η σειρά των εργασιών που θα

17072024 Συμπληρωματικά για ΜΕΕΠ ΦΒ Πάρκο 2.6MW στην Κοιν. Πάνω Δευτεράς_002.docx

Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία | Τ.Θ. 27658, 2432 Λευκωσία
Αρ. Φαξ: 22774945 | Ιστοσελίδα: <http://www.moa.gov.cy/environment>

1 / 2

ακολουθηθούν στο πλαίσιο της αποξήλωσης του έργου μετά το πέρας του κύκλου ζωής του, συμπεριλαμβανομένης και της επαναφοράς του χώρου στην προηγούμενη του κατάσταση. Σημειώνεται ότι κάθε Μελέτη πρέπει να είναι ολοκληρωμένη ως προς τις πληροφορίες που αφορούν την κατασκευή, την λειτουργία αλλά και την αποξήλωση του έργου.

Τα πιο πάνω στοιχεία και διευκρινίσεις θεωρούνται απαραίτητα για την αξιολόγηση της ΜΕΕΠ που υποβλήθηκε. Παρακαλώ όπως υποβληθούν το συντομότερο δυνατό έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η αξιολόγησή της.

Εβελίνα Θεμιστοκλέους
για Αν. Διευθύντρια

Κοιν. - Νικολαΐδης & Συνεργάτες Ε.Π.Ε. nicol@nanda.com.cy

